

Vzorové príklady programových štruktúr

Školiaci materiál

Základné údaje

Subjekt	<i>Mesto Gelnica</i>
Typ subjektu	<i>Okresné mesto</i>
Okres	<i>Gelnica</i>
Kraj	<i>Košický</i>
Počet obyvateľov	<i>6 164</i>

Obsah

Úvod.....	4
Teoretické východiská	5
Reálny príklad	17
Terminológia	25
Zdroje informácií.....	30
Súvisiace školiace materiály.....	31

Úvod

Školiaci materiál **Vzorové príklady programových štruktúr** (ďalej len „školiaci materiál“) je výstupom projektu *Pilotná implementácia programového rozpočtovania (s dôrazom na využitie strategického plánovania) pre zvýšenie efektívnosti vynakladania verejných zdrojov a účinnosti dosahovania cieľov a zámerov na úrovni územnej samosprávy*.

Školiaci materiál vychádza z oficiálnych dokumentov Ministerstva financií SR, ktoré definujú regulačný a metodologický rámec pre programové rozpočtovanie na úrovni územnej samosprávy¹.

Cieľom školiaceho materiálu je:

- ✓ Presentovať vzory potenciálnych programových štruktúr mesta Gelnica.

Školiaci materiál je určený:

- ✓ Zamestnancom finančného oddelenia mesta/MsÚ Gelnica.
- ✓ Vedúcim zamestnancom oddelení mesta/MsÚ Gelnica a jeho organizácií, ktorí zodpovedajú za implementáciu jednotlivých politík v rámci mesta Gelnica.
- ✓ Voleným zástupcom v meste Gelnica.
- ✓ Predstaviteľom nevládných a záujmových organizácií a obyvateľom, ktorí sa zaujímajú o to, akým spôsobom mesto Gelnica používa verejné zdroje.

¹ Oficiálne dokumenty sú dostupné na internetovej stránke Ministerstva financií SR: <http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=6487>.

Teoretické východiská

Čo je to programová štruktúra

- ✓ Programová štruktúra je **logická, hierarchicky usporiadaná konštrukcia**, ktorá je účelne vytváraná vo vzťahu k zámerom a cieľom subjektu samosprávy.
- ✓ Programovú štruktúru vo všeobecnosti tvoria **programy, podprogramy a prvky (projekty)**.
- ✓ Konkrétny (modelový) príklad potenciálnej programovej štruktúry mesta Gelnica sa nachádza v **kapitole Reálny príklad**.

Čo je to program

- ✓ Program je súhrn/**skupina** navzájom **súvisiacich aktivít** (prác, činností, dodávok) vykonávaných na **splnenie** definovaných **cieľov** a **zámerov**.

- ✓ Program môžeme obrazne považovať za „**mini rozpočet**“ istej **kompetenčnej oblasti**, ktorú vykonáva subjekt samosprávy.

- ✓ Program môže byť časovo ohraničený a časovo neohraničený:
 - časovo ohraničený program má určený počiatočný a koncový dátum realizácie, obsahuje všetky úrovne štruktúry programu časovo ohraničené.
 - časovo neohraničený program nemá určený rok skončenia, môže mať podprogramy, projekty a prvky časovo ohraničené. Ak niektorá z týchto úrovní je časovo ohraničená, potom všetky úrovne pod ňou sú časovo ohraničené.

- ✓ Program sa vo všeobecnosti delí na (obsahuje) podprogramy, prvky a/alebo projekty (ďalej len „časti programu“).

- ✓ Každý program obsahuje zámery, ciele a merateľné ukazovatele².

- ✓ Každý program má priradený stručný, výstižný názov.

² Používa sa aj synonymum ukazovatele výkonnosti.

- ✓ **Praktický a konkrétny manuál pre tvorbu programových štruktúr na úrovni miestnej a regionálnej územnej samosprávy** definuje vzory programových štruktúr **na úrovni programov** pre obce a pre vyššie územné celky, ktoré boli navrhnuté na základe kompetenčného rámca, daného napríklad zákonmi č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov a mnohými ďalšími súvisiacimi predpismi, definujúcimi činnosť subjektov samosprávy. Tieto vzory sú nasledovné:

Návrh programovej štruktúry pre obce a mestá na úrovni programov

Program 1: Plánovanie, manažment a kontrola

Program 2: Propagácia a marketing

Program 3: Interné služby

Program 4: Služby občanom

Program 5: Bezpečnosť

Program 6: Odpadové hospodárstvo

Program 7: Komunikácie

Program 8: Doprava

Program 9: Vzdelávanie

Program 10: Šport

Program 11: Kultúra

Program 12: Prostredie pre život

Program 13: Sociálne služby

Program 14: Administratíva

Príklady

Nasledujúca časť prezentuje konkrétne príklady potenciálnych programov mesta Gelnica.

V prípade Gelnica môžeme definovať nasledujúce potenciálne programy:

Program 1 Plánovanie, manažment a kontrola

Program 2 Propagácia a marketing

Program 3 Interné služby

Program 4 Služby občanom

Program 5 Bezpečnosť

Program 6 Odpadové hospodárstvo

Program 7 Komunikácie

Program 8 Vzdelávanie

Program 9 Šport

Program 10 Kultúra

Program 11 Prostredie pre život

Program 12 Sociálne služby

Program 13 Bývanie

Program 14 Administratíva

Cvičenie

Nasledujúce úlohy sú určené pre účastníkov školenia. Účastníci školenia môžu pracovať individuálne alebo v skupinách.

Úlohy:

1. Pokúste sa sformulovať definíciu *programu*.
2. Pokúste sa vysvetliť, aký je rozdiel medzi časovo ohraničeným a časovo neohraničeným *programom*.
3. Pokúste sa vysvetliť, ako sa vo všeobecnosti delia *programy*.
4. Pokúste sa vymenovať niektoré programy, ktoré môžu byť potenciálne súčasťou programovej štruktúry rozpočtu mesta Gelnica.

Čo je to podprogram

- ✓ Podprogram je **ucelená časť programu**, ktorá obsahuje vzájomne súvisiace aktivity.
- ✓ Podprogram teda môžeme považujeme za štruktúru, ktorá **zvyšuje transparentnosť programu** a **špecifikuje súvisiace tematické a výdavkové skupiny programu**.
- ✓ Podprogram vo všeobecnosti tvoria prvky a/alebo projekty.
- ✓ Každý podprogram má priradený stručný, výstižný názov.

Príklady

Nasledujúca časť prezentuje konkrétne príklady potenciálnych podprogramov mesta Gelnica.

V prípade mesta Gelnica môžeme definovať nasledujúce potenciálne podprogramy:

- V rámci **Programu 1: Plánovanie, manažment a kontrola** možno definovať napr.
 - **Podprogram 1.1: Manažment**
 - **Podprogram 1.2: Plánovanie**
 - **Podprogram 1.3: Kontrola**

- V rámci **Programu 2: Propagácia a marketing** je možné definovať napr.
 - **Podprogram 2.2: Turistická informačná kancelária**

- V rámci **Programu 7: Komunikácie** je možné definovať napr.
 - **Podprogram 7.1: Miestne komunikácie**
 - **Podprogram 7.2: Miestne parkoviská**

- V rámci **Programu 8: Vzdelávanie** je vhodné definovať
 - **Podprogram 8.1: Predškolské zariadenia**
 - **Podprogram 8.2: Základné školy**
 - **Podprogram 8.3: Voľno časové vzdelávanie**

Cvičenie

Nasledujúce úlohy sú určené pre účastníkov školenia. Účastníci školenia môžu pracovať individuálne alebo v skupinách.

Úlohy:

1. Pokúste sa sformulovať definíciu *podprogramu*.
2. Pokúste sa vymenovať niektoré podprogramy, ktoré môžu byť potenciálne súčasťou programovej štruktúry rozpočtu mesta Gelnica.

Čo je to prvok

- ✓ Prvok je **časovo neohraničená bežná aktivita**/aktivity, ktorá „produkuje“ (v rámci ktorej sa produkuje) tovar alebo službu.
- ✓ Každý prvok má priradený stručný, výstižný názov.

Príklady

Nasledujúca časť prezentuje konkrétne príklady potenciálnych prvkov mesta Gelnica.

V prípade mesta Gelnica môžeme definovať nasledujúce potenciálne prvky:

Program 5: Bezpečnosť

Podprogram 5.1: Verejný poriadok a bezpečnosť

Prvok 5.1.1: Hliadkovanie

Prvok 5.1.2: Kameraný systém

Podprogram 5.2: Ochrana pred požiarimi

Podprogram 5.3: Civilná obrana

Program 6: Odpadové hospodárstvo

Podprogram 6.1: Nakladanie s odpadmi

Prvok 6.1.1: Odvoz a likvidácia odpadu

Prvok 6.1.2: Separácia odpadu

Program 7: Komunikácie

Podprogram 7.1: Miestne komunikácie

Prvok 7.1.1: Výstavba miestnych komunikácií

Prvok 7.1.2: Údržba miestnych komunikácií

Program 8: Vzdelávanie

Podprogram 8.1: Predškolské zariadenia

Podprogram 8.2: Základné školy

Podprogram 8.3: Voľno-časové vzdelávanie

Prvok 8.3.1: Centrum voľného času

Prvok 8.3.2: Školské kluby

Podprogram 8.4: Základná umelecká škola

Program 9: Šport

Podprogram 9.1: Športové podujatia

Podprogram 9.2: Športová infraštruktúra

Podprogram 9.3: Podpora športových klubov

Prvok 9.3.1: TJ Slovan Gelnica

Prvok 9.3.2: Hokejový klub

Prvok 9.3.3: Lyžiarsky klub Slovan Gelnica

Cvičenie

Nasledujúce úlohy sú určené pre účastníkov školenia.

Úlohy:

1. Pokúste sa sformulovať definíciu prvku.
2. Pokúste sa vymenovať niektoré prvky, ktoré môžu byť potenciálne súčasťou programovej štruktúry rozpočtu mesta Gelnica.

Čo je to projekt

- ✓ Projekt je **časovo ohraničená aktivita**, ktorá produkuje špecifický tovar alebo službu.
- ✓ Projekt a prvok sú z hľadiska významu rovnocenné časti podprogramu a sú súhrnom aktivít, ktoré je možné na základe ich zamerania zoskupiť do podprogramu.
- ✓ Každý projekt má priradený stručný, výstižný názov.

Príklady

Nasledujúca časť prezentuje konkrétne príklady potenciálnych projektov mesta Gelnica.

V prípade mesta Gelnica môžeme (by bolo možné) definovať nasledujúce potenciálne projekty:

- V **Program 11: Prostredie pre život, Podprograme: 11.2 Detské ihriská** možno definovať:
 - **Projekt 11.2.1.Výstavba detských ihrísk.**³

³ V tomto prípade sme výstavbu detských ihrísk identifikovali ako projekt, pretože sa jedná o **časovo ohraničenú** aktivitu, ktorú mesto nerealizuje/nefinancuje opakovane. Mesto z rozpočtu financuje opakovane len údržbu už existujúcich detských ihrísk.

Cvičenie

Nasledujúce úlohy sú určené pre účastníkov školenia. Účastníci školenia môžu pracovať individuálne alebo v skupinách.

Úlohy:

1. Pokúste sa sformulovať definíciu *projektu*.
2. Pokúste sa vysvetliť rozdiel medzi *prvkom* a *projektom*.
3. Pokúste sa vymenovať niektoré *projekty*, ktoré by mohli byť potenciálne súčasťou programovej štruktúry rozpočtu mesta Gelnica.

Reálny príklad

Kapitola obsahuje reálny príklad potenciálnej programovej štruktúry mesta Gelnica s možnými variantmi zohľadňujúcimi rôzny prístup vnútorného členenia programu na jeho ďalšie časti, existujúce kompetencie mesta Gelnica a skutočne realizované aktivity v rámci kompetenčných rámcov.

Alternatíva 1

Program 1 Plánovanie, manažment a kontrola

Podprogram 1.1 Manažment

Prvok 1.1.1 Kancelária primátorky mesta

Prvok 1.1.2 Kancelária prednostu

Podprogram 1.2 Plánovanie

Prvok 1.2.1 Strategické plánovanie

Prvok 1.2.2 Územné plánovanie

Podprogram 1.3 Kontrola

Podprogram 1.4 Daňová a rozpočtová politika

Prvok 1.4.1 Audit

Prvok 1.4.2 Daňová agenda

Prvok 1.4.3 Rozpočtová agenda

Prvok 1.4.4 Účtovníctvo

Program 2 Propagácia a marketing

Podprogram 2.1 Propagácia mesta

Podprogram 2.2 TIK

Podprogram 2.3 Kronika mesta

Program 3 Interné služby

Podprogram 3.1 Právne služby

Podprogram 3.2 Činnosť orgánov mesta

Podprogram 3.3 Hospodárska správa mesta a evidencia majetku mesta

Prvok 3.3.1 Hnuteľného majetku

Prvok 3.3.2 Nehnuteľného majetku

Prvok 3.3.3 Pozemkov

Podprogram 3.4 Vzdelávanie zamestnancov mesta

Podprogram 3.5 Archív a registratúra

Program 4 Služby občanom

Podprogram 4.1 Matrika

Podprogram 4.2 Výber daní a poplatkov

Podprogram 4.3 Verejné toalety

Podprogram 4.4 Cintorínske a pohrebné služby

Podprogram 4.5 Trhovisko

Podprogram 4.6 Média

Podprogram 4.7 Stavebný úrad

Podprogram 4.8 Osvedčovanie dokumentov a listín

Program 5 Bezpečnosť

Podprogram 5.1 Verejný poriadok a bezpečnosť

Prvok 5.1.1 Hliadkovanie

Prvok 5.1.2 Kamerový systém

Podprogram 5.2 Ochrana pred požiarimi

Podprogram 5.3 Civilná obrana

Program 6 Odpadové hospodárstvo

Podprogram 6.1 Nakladanie s odpadmi

Prvok 6.1.1 Odvoz a likvidácia odpadu

Prvok 6.1.2 Separácia odpadu

Prvok 6.1.3 Likvidácia biologického odpadu

Podprogram 6.2 Nakladanie s odpadovými vodami

Program 7 Komunikácie

Podprogram 7.1 Miestne komunikácie

Prvok 7.1.1 Výstavba miestnych komunikácií

Prvok 7.1.2 Údržba miestnych komunikácií

Prvok 7.1.3 Dopravné značenie

Podprogram 7.2 Miestne parkoviská

Podprogram 7.3 Verejné osvetlenie

Prvok 7.3.1 Výstavba verejného osvetlenia

Prvok 7.3.2 Prevádzka a údržba VO

Program 8 Vzdelávanie

Podprogram 8.1 Predškolské zariadenia

Podprogram 8.2 Základné školy

Podprogram 8.3 Voľno-časové vzdelávanie

Prvok 8.3.1 Centrum voľného času

Prvok 8.3.2 Školské kluby

Podprogram 8.4 Základná umelecká škola

Program 9 Šport

Podprogram 9.1 Športové podujatia

Podprogram 9.2 športová infraštruktúra

Podprogram 9.3 Transfery športovým klubom

Prvok 9.3.1 TJ Slovan Gelnica

Prvok 9.3.2 Hokejový klub

Prvok 9.3.3 Lyžiarsky klub Slovan Gelnica

Program 10 Kultúra

Podprogram 10.1 Kultúrne podujatia

Podprogram 10.2 Kultúrna infraštruktúra

Prvok 10.2.1 Kultúrny dom

Prvok 10.2.2 Amfiteáter

Prvok 10.2.3 Dom služieb

Prvok 10.2.4 Banícke múzeum

Prvok 10.2.5 Knižnica

Program 11 Prostredie pre život

Podprogram 11.1 Verejná zeleň

Podprogram 11.2 Detské ihriská

Projekt 11.2.1 Výstavba detských ihrísk

Prvok 11.2.2 Údržba detských ihrísk

Podprogram 11.3 Oddychové zóny

Program 12 Sociálne služby

Podprogram 12.1 Domov dôchodcov

Podprogram 12.2 Dávky sociálnej pomoci

Podprogram 12.3 Pomoc v hmotnej núdzi

Podprogram 12.4 Pochovávanie občanov

Podprogram 12.5 Osobitný príjemca

Podprogram 12.6 Opatrovateľská služba

Program 13 Bývanie

Podprogram 13.1 Podpora bývania

Podprogram 13.2 Správa bytového fondu mesta

Program 14 Administratíva

Alternatíva 2

Program 1 Plánovanie, manažment a kontrola

- Podprogram 1.1* *Manažment a plánovanie*
- Podprogram 1.2* *Kontrola*
- Podprogram 1.3* *Daňová a rozpočtová politika mesta*
- Podprogram 1.4: Činnosť volených orgánov mesta*

Program 2 Propagácia a marketing

- Podprogram 2.1 Marketing mesta*
- Podprogram 2.2 Podpora turizmu*

Program 3 Interné služby

- Podprogram 3.1* *Hospodárska správa mesta a evidencia majetku*
- Podprogram 3.2* *Vzdelávanie zamestnancov mesta*
- Podprogram 3.3* *Archív a registratúra*

Program 4 Služby občanom

- Podprogram 4.1* *Klientske služby*
- Podprogram 4.2* *Verejné toalety*
- Podprogram 4.3* *Cintorínske a pohrebné služby*
- Podprogram 4.4* *Trhovisko*
- Podprogram 4.5* *Média*
 - Prvok 4.5.1* *Mestský rozhlas*
 - Prvok 4.5.2* *Mestské noviny*
- Podprogram 4.6* *Stavebný úrad*

Program 5 Bezpečnosť

- Podprogram 5.1 Verejný poriadok a bezpečnosť**
- Podprogram 5.2 Ochrana pred požiarimi**
- Podprogram 5.3 Civilná ochrana**
- Podprogram 5.4 Verejné osvetlenie**
 - Prvok 5.4.1 Výstavba verejného osvetlenia
 - Prvok 5.4.2 Prevádzka a údržba verejného osvetlenia

Program 6 Odpadové hospodárstvo

- Podprogram 6.1 Nakladanie s odpadmi**
 - Prvok 6.1.1 Odvoz a likvidácia odpadu
 - Prvok 6.1.2 Separácia odpadu
- Podprogram 6.2 Nakladanie s odpadovými vodami**

Program 7 Komunikácie

- Podprogram 7.1 Miestne komunikácie**
 - Prvok 7.1.1 Výstavba miestnych komunikácií
 - Prvok 7.1.2 Údržba a značenie miestnych komunikácií
- Podprogram 7.2 Parkoviská**

Program 8 Vzdelávanie

- Podprogram 8.1 Materské školy**
- Podprogram 8.2 Základné školy**
- Podprogram 8.3 Voľno-časové vzdelávanie**
 - Prvok 8.3.1 Centrum voľného času
 - Prvok 8.3.2 Školské kluby
 - Prvok 8.3.3 Základná umelecká škola

Program 9 Šport

Podprogram 9.1 Mestské športové podujatia

Podprogram 9.2 Športová infraštruktúra

Podprogram 9.3 Podpora športu

Prvok 9.3.1 TJ Slovan Gelnica

Prvok 9.3.2 Hokejový klub

Prvok 9.3.3 Lyžiarsky klub Slovan Gelnica

Program 10 Kultúra

Podprogram 10.1 Kultúrne podujatia

Podprogram 10.2 Kultúrna infraštruktúra

Program 11 Prostredie pre život

Podprogram 11.1 Verejná zeleň a parky

Podprogram 11.2 Infraštruktúra pre oddych a zábavu

Program 12 Sociálne služby

Podprogram 12.1 Domovy dôchodcov

Podprogram 12.2 Aktívna sociálna pomoc

Prvok 12.2.1 Pomoc deťom

Prvok 12.2.2 Pomoc v hmotnej núdzi

Prvok 12.2.3 Dávky na školské pomôcky

Prvok 12.2.4 Pochovávanie občanov

Prvok 12.2.5 Osobitný príjemca

Prvok 12.2.6 Opatrovateľská služba

Projekt: Pilotná implementácia programového rozpočtovania (s dôrazom na využitie strategického plánovania) pre zvýšenie efektívnosti vynakladania verejných zdrojov a účinnosti dosahovania cieľov a zámerov na úrovni územnej samosprávy

Program 13 Bývanie

Podprogram 13.1 Výstavba bytov

Podprogram 13.2 Správa bytov

Program 14 Administratíva

Terminológia

Programové rozpočtovanie

Programové rozpočtovanie je systém založený na plánovaní úloh a aktivít subjektov samosprávy v nadväznosti na ich priority a alokovanie disponibilných rozpočtových zdrojov do programov, s dôrazom na výsledky a efektívnosť vynakladania rozpočtových prostriedkov. Inými slovami, programové rozpočtovanie je systém plánovania, rozpočtovania a hodnotenia, ktorý kladie dôraz na vzťah medzi verejnými rozpočtovými zdrojmi (rozpočet samosprávy) a očakávanými (plánovanými) výstupmi a výsledkami realizovaných činností, ktoré sú financované z rozpočtu subjektu samosprávy. Ako synonymá sa veľmi často používajú pojmy rozpočtovanie orientované na ciele alebo rozpočtovanie orientované na výkonnosť.

Rozpočet zostavený v programovej štruktúre

Rozpočet zostavený v programovej štruktúre (ďalej len „programový rozpočet“) je rozpočet, ktorý alokuje (rozdeľuje) výdavky rozpočtu do jednotlivých programov a jeho častí. Programový rozpočet kladie dôraz na prezentáciu plánovaných a dosahovaných výstupov a výsledkov.

Programová štruktúra (rozpočtu)

Je logická, hierarchicky usporiadaná konštrukcia, ktorá je účelne vytváraná vo vzťahu k zámerom a cieľom subjektu samosprávy. Programovú štruktúru vo všeobecnosti tvoria programy, podprogramy a prvky (projekty).

Program

Je súhrn/skupina navzájom súvisiacich aktivít (prác, činností, dodávok) vykonávaných na splnenie definovaných cieľov a zámerov. Program môžeme obrazne považovať za „mini

rozpočet“ istej kompetenčnej oblasti, ktorú vykonáva subjekt samosprávy (napríklad Vzdelávanie, Doprava, Šport a pod). Program môže byť časovo ohraničený a časovo neohraničený:

- časovo ohraničený program má určený počiatočný a koncový dátum realizácie, obsahuje všetky úrovne štruktúry programu časovo ohraničené.
- časovo neohraničený program nemá určený rok skončenia, môže mať podprogramy, projekty a prvky časovo ohraničené. Ak niektorá z týchto úrovní je časovo ohraničená, potom všetky úrovne pod ňou sú časovo ohraničené.

Program sa vo všeobecnosti delí na (obsahuje) podprogramy, prvky a/alebo projekty (ďalej len „časti programu“). Každý program obsahuje zámery, ciele a merateľné ukazovatele⁴. Každý program má priradený stručný, výstižný názov.

Podprogram

Je ucelená časť programu, ktorá obsahuje vzájomne súvisiace aktivity (napríklad v rámci *Programu vzdelávanie* môže byť *Podprogram materské školy* a *Podprogram základné školy*). Podprogram teda môžeme považovať za štruktúru, ktorá zvyšuje transparentnosť programu a špecifikuje súvisiace tematické a výdavkové skupiny programu. Podprogram vo všeobecnosti tvoria prvky a/alebo projekty. Každý podprogram má priradený stručný, výstižný názov.

Prvok

Prvok je časovo neohraničená bežná aktivita/aktivity, ktorá „produkuje“ (v rámci ktorej sa produkuje) tovar alebo službu (napríklad v rámci *Programu vzdelávanie* môže byť *Podprogram základné školy* a v rámci neho *Prvok základná škola so zameraním na informačné technológie* a *Prvok základná škola so zameraním na cudzie jazyky*). Každý prvok má priradený stručný, výstižný názov.

Projekt

Projekt je časovo ohraničená aktivita, ktorá produkuje špecifický tovar alebo službu. Projekt a prvok sú z hľadiska významu rovnocenné časti podprogramu a sú súhrnom aktivít, ktoré je

⁴ Používa sa aj synonymum ukazovatele výkonnosti.

možné na základe ich zamerania zoskupiť do podprogramu. Každý projekt má priradený stručný, výstižný názov.

Vízia

Vízia prezentuje predstavu o ideálnom stave samosprávy, resp. ideálnom stave jej fungovania.

Poslanie

Poslanie prezentuje zmysel existencie samosprávy (čo robí, prečo a pre koho).

Zámer

Zámer vyjadruje očakávaný pozitívny dôsledok/dopad dlhodobého plnenia príslušných cieľov (budúci stav, ktorý chceme v konečnom dôsledku dosiahnuť realizáciou programu/jeho časti a plnením príslušných cieľov v rámci programu/jeho častí).

Cieľ

Cieľ je forma na vyjadrenie výstupu alebo výsledku, prostredníctvom ktorého sa dosahuje (ktorý prispieva k) plnenie zámeru. Existujú:

- výstupové ciele (výstupovo orientované ciele) - vyjadrujú konkrétne výstupy, tzn. tovary a služby produkované subjektom samosprávy;
- krátkodobé výsledkové ciele (výsledkovo orientovaný cieľ) - vyjadrujú okamžité výsledky, ktoré sa prejaví po relatívne krátkom čase (približne do, resp. okolo 1 roka) ako priamy efekt pôsobenia výstupov;
- strednodobé výsledkové ciele (výsledkovo orientovaný cieľ) - vyjadrujú výsledky, ktoré sa majú dosiahnuť za obdobie dlhšie ako jeden rok.

Výstup

Výstupy sú tovary a služby produkované samosprávou. V programovom rozpočte sú definované výstupovo orientovanými cieľmi a ukazovateľmi výstupu, napríklad: služba - hliadkovanie zabezpečované mestskou políciou (počet hliadok mestskej polície); služba - zabezpečovanie výučby na základnej škole (počet žiakov základnej školy); služba - oprava miestnych komunikácií (dĺžka opravených ciest za rok) služba - organizovanie kultúrnych

podujatí (počet zorganizovaných predstavení); služba - starostlivosť o seniorov alebo zdravotne postihnutých (počet umiestnených pacientov v dome sociálnych služieb), služba - zabezpečovanie verejného osvetlenia (počet prevádzkovaných svetelných bodov) a pod.

Výsledok

Výsledky sú spoločensko-ekonomické zmeny spôsobené plnením programov, ktoré sú dosahované v strednodobom a krátkodobom rámci. V programovom rozpočte sú definované výsledkovo orientovanými cieľmi a ukazovateľmi výsledku, napríklad: zvýšenie návštevnosti knižnice školopovinnými deťmi (zmena oproti minulosti), zníženie (výskytu) protispoločenskej činnosti/zvýšenie bezpečnosti, zníženie dopravnej nehodovosti, zvýšenie spokojnosti obyvateľov so službami klientskeho centra, pokles zadlženosti mesta per capita a pod.

Merateľný ukazovateľ

Merateľný ukazovateľ je nástroj na monitorovanie a hodnotenie plnenia cieľa, resp. nástroj, prostredníctvom ktorého meriame pokrok pri plnení cieľa.

Monitorovanie

Monitorovanie je systematický proces zberu, triedenia a uchovávanía relevantných informácií o vecnom a finančnom plnení programov. Údaje získané monitorovaním sa využívajú pri monitorovaní výkonnosti. Monitorovanie výkonnosti je priebežné sledovanie plnenia cieľov a merateľných ukazovateľov programu počas celého obdobia jeho realizácie. Pre potreby manuálu sa monitorovanie výkonnosti bude nazývať monitorovanie. Výsledky monitorovania sa prezentujú v monitorovacej správe.

Hodnotenie

Hodnotenie je systematická a analytická činnosť, ktorá na základe analýzy kritérií relevantnosti, účinnosti, efektívnosti/hospodárnosti, a prípadne aj užitočnosti/dopadu či stability/udržateľnosti, poskytuje spoľahlivé závery o výstupoch, výsledkoch, dôsledkoch a celkových účinkoch programu, pričom:

- Relevantnosť – je posúdenie vzájomnej súvislosti priorít samosprávy, zámerov a cieľov programov.

Projekt: Pilotná implementácia programového rozpočtovania (s dôrazom na využitie strategického plánovania) pre zvýšenie efektívnosti vynakladania verejných zdrojov a účinnosti dosahovania cieľov a zámerov na úrovni územnej samosprávy

- Účinnosť – je hodnotenie miery dosiahnutia cieľov programu, širších plánovaných aj neplánovaných prínosov a pozitívnych a negatívnych vplyvov realizácie programu.
- Efektívnosť a hospodárnosť – je posúdenie efektívnosti vstupov k dosiahnutým výstupom. Posúdenie, či za rovnaké vstupy bolo možné získať vyššie výstupy alebo či bolo možné za nižšie vstupy dosiahnuť rovnaké výstupy.
- Užitočnosť a dopad – je porovnanie plánovaného, resp. dosiahnutého vplyvu cieľov programu s potrebami cieľovej skupiny.
- Stabilita a udržateľnosť – je posúdenie perspektívnosti pôsobenia očakávaných kladných zmien vyplývajúcich z realizácie častí programu po ich ukončení (či sa očakávané kladné zmeny nestanú zastaranými v krátkom časovom období).

Výsledky hodnotenia sa prezentujú v hodnotiacej správe, ktorá je súčasťou záverečného účtu.

Logický rámec programu

Logický rámec programu predstavuje vnútornú logiku programu. Je to spôsob, akým sa o programe, jeho zámeroch, cieľoch a vstupoch uvažuje. Pomocou neho sa systematicky buduje, vyjadruje a sleduje priama, preukázateľná logická súvislosť medzi víziou, poslaním, zámermi, strednodobými výsledkovými cieľmi, krátkodobými výsledkovými cieľmi, výstupovými cieľmi a vstupmi programu.

Zdroje informácií

Informácie, ktoré sa týkajú programového rozpočtovania, nájdete na oficiálnej webovej stránke Ministerstva financií SR: www.finance.gov.sk.

Informácie, ktoré sa týkajú projektu Pilotná implementácia programového rozpočtovania (s dôrazom na využitie strategického plánovania) pre zvýšenie efektívnosti vynakladania verejných zdrojov a účinnosti dosahovania cieľov a zámerov na úrovni územnej samosprávy, budú pravidelne zverejňované a aktualizované na stránke: www.finance.gov.sk/projekt.

Súvisiace školiace materiály

Vzorové príklady tvorby základných prvkov programového rozpočtovania.

Cieľom dokumentu je vysvetliť podstatu a základné vlastnosti základných prvkov programového rozpočtovania (strategického plánovania) – vízie, poslania, zámerov, cieľov a merateľných ukazovateľov a prezentovať všeobecné a konkrétne príklady základných prvkov programového rozpočtovania (strategického plánovania).

Metodika tvorby strategického plánu.

Cieľom dokumentu je vysvetliť podstatu strategického plánovania; súvislosť medzi strategickým plánovaním a programovým rozpočtovaním; význam spolupráce zainteresovaných strán v rámci subjektu územnej samosprávy pri strategickom plánovaní.

Prezentácie popisujúce postupy a procesy pri tvorbe programovej štruktúry.

Cieľom dokumentu je vysvetliť tvorbu programovej štruktúry v podmienkach územnej samosprávy.